

คำวินิจฉัยของ นายจุ่มพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๙/๒๕๔๓

วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๔๓

เรื่อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยข้อหาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ กรณีนายมະสูยเช็น มะสุย ใจไม่ยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ

ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เสนอคำร้องลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๔๒ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยข้อหาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ กรณีนายมະสูยเช็น มะสุย ใจไม่ยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ

ตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปข้อเท็จจริงได้ว่า นายมະสูยเช็น มะสุย ผู้ถูกร้องได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประจำสำนักเลขานุการรัฐมนตรี ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๐ ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๒๕/๒๕๔๐ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๔๐ จึงเป็นข้าราชการการเมืองตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔ (๑) และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๔๐ พร้อม พลเอก ชาลิต ยงใจยุทธ นายกรัฐมนตรีผู้สั่งแต่งตั้ง ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๐ (๔) ดังนั้น จึงมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะพร้อมเอกสารประกอบ ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง โดยต้องยื่นบัญชี ๑ ในกรณีที่เป็นการเข้ารับตำแหน่งภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง ต้องยื่นบัญชี ๑ ในกรณีพ้นจากตำแหน่ง ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง และต้องยื่นบัญชี ๑ อีกครั้งหนึ่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีด้วย

ผู้ร้องเห็นว่า ในกรณีเข้ารับตำแหน่ง สำหรับข้าราชการการเมืองซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ (๕) ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ การยื่นบัญชี ๑ กรณีเข้ารับตำแหน่งจะเป็นวันเดนั้น ตามบทเฉพาะกาล มาตรา ๓๑ บัญญัติให้คณะกรรมการที่บริหารราชการแผ่นดินอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ คงเป็นคณะกรรมการตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ จึงถือได้ว่าเป็นการดำรงตำแหน่งใหม่ตามรัฐธรรมนูญนี้ โดยถือวันที่ประกาศใช้รัฐธรรมนูญ คือ วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๐ เป็นวันเริ่มต้นการเข้ารับตำแหน่ง สำหรับ

ข้าราชการการเมืองตำแหน่งประจำสำนักเลขานุการรัฐมนตรี ตามมาตรา ๔ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๐ (๔) ได้บัญญัติเกี่ยวกับการออกจากตำแหน่งไว้เมื่อนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้สั่งแต่งตั้งออกจากตำแหน่ง ดังนั้น เมื่อนายกรัฐมนตรีผู้สั่งแต่งตั้งดำรงตำแหน่งใหม่ตามรัฐธรรมนูญนี้ ย่อมถือว่าผู้ถูกร้องเข้าดำรงตำแหน่งใหม่ตามรัฐธรรมนูญนี้ เช่นกัน ในกรณีต้องถือว่าวันเข้ารับตำแหน่ง คือ วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ โดยจะต้องยื่นบัญชีฯ ภายในวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๔๐ ต้องยื่นบัญชีฯ เมื่อพ้นจากตำแหน่ง ภายในวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๔๐ และต้องยื่นบัญชีฯ อีกครั้งหนึ่งเมื่อพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ภายในวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๔๑ แต่ปรากฏว่า ผู้ถูกร้องไม่ได้ยื่นบัญชีฯ กรณีเข้ารับตำแหน่ง พ้นจากตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งมาแล้วหนึ่งปี สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้ดำเนินการตามขั้นตอนเพื่อพิสูจน์เจตนาของผู้ถูกร้อง ในกรณีไม่ยื่นบัญชีฯ โดยมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกร้องทราบและให้ชี้แจงข้อเท็จจริง รวม ๔ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ ตามหนังสือ ที่ ปปช. ๓๗๗ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๑ ผู้ถูกร้องได้ตอบชี้แจงตามหนังสือลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๔๑ ว่า ได้จัดทำบัญชีฯ ดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว และได้จัดส่งทางไปรษณีย์กัลท์ลงทะเบียน ตามหลักฐานการส่งลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๔๐

ครั้งที่ ๒ ตามหนังสือ ที่ ปปช. ๑๙๙ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๔๑ ให้ผู้ถูกร้องส่งสำเนาบัญชีฯ ไปให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติอีกครั้งหนึ่ง เพราะตรวจสอบแล้วไม่พบบัญชีฯ ดังกล่าว

ครั้งที่ ๓ ตามหนังสือ ที่ ปปช. ๑๙๖ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๔๒ เตือนให้ผู้ถูกร้องดำเนินการให้ถูกต้องโดยด่วน

ครั้งที่ ๔ ตามหนังสือ ที่ ปช. ๐๐๐๒.๑๐/๓๔๐๑ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๔๒ ขอให้ผู้ถูกร้องดำเนินการให้ถูกต้องภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว จะถือว่าผู้ถูกร้องไม่มีกรณีที่จะชี้แจงข้อเท็จจริงได้ฯ

ปรากฏว่า ผู้ถูกร้องไม่ติดต่อชี้แจงข้อเท็จจริง และไม่ยื่นบัญชีฯ แต่อย่างใดทั้งสิ้น

ผู้ร้องพิจารณาเรื่องนี้ในคราวประชุม ครั้งที่ ๔๗/๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๒ มีมติเป็นเอกฉันท์ว่า ผู้ถูกร้องจะไม่ยื่นบัญชีฯ ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยข้อหาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕

ผู้ร้องแตลงยืนยันข้อเท็จจริงตามคำร้อง และชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ดังนี้

๑. ที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า ได้ส่งบัญชีฯ ตามหลักฐานการจัดส่งทางไปรษณีย์ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๐ นั้น สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติไม่ได้รับ

๒. เอกสารที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า ได้จัดส่งทางไปรษณีย์ เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๒ คือ หนังสือซึ่งข้อเท็จจริงของผู้ถูกร้อง ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๔๒ เป็นการตอบหนังสือเดือนครั้งที่ ๔ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้รับเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๒ ภายหลังจากที่ผู้ร้องได้ประชุมพิจารณาและลงมติในกรณีของผู้ถูกร้องแล้ว ทั้งนี้ หนังสือเดือนของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ถูกร้องได้รับเมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๔๒ ครบกำหนด ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ ซึ่งจะต้องแจ้งผลการดำเนินการให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทราบ ในวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๔๒ แต่ผู้ถูกร้องไม่ดำเนินการให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนดดังกล่าว

๓. เอกสารที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า ได้จัดส่งทางไปรษณีย์ เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๒ คือ หนังสือของผู้ถูกร้อง ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๔๒ เรื่อง การอุทธรณ์ติของผู้ร้อง ซึ่งผู้ถูกร้องได้ส่งสำเนามาก่อนทางโทรศัพท์ เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๔๒ และผู้ร้องได้พิจารณา เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๔๒ แล้วมีมติไม่ทบทวน

ผู้ถูกร้องซึ่งแจงและยืนเอกสารประกอบคำชี้แจงสรุปได้ว่า ตามหนังสือของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ แจ้งเดือนครั้งที่ ๒ และครั้งที่ ๓ ผู้ถูกร้องไม่อยู่ที่บ้าน เนื่องจากประสบปัญหาเศรษฐกิจจึงหลบหนีเจ้าหนี้ไปอยู่ประเทศไทยเดชัยเด่น ติดกับประเทศไทย ส่วนการแจ้งเดือนครั้งที่ ๔ ผู้ถูกร้องได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๔๒ ถึงเลขานุการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่า ได้รับทราบทุกประการ และเคยทำหนังสือชี้แจงแล้ว และเพื่อเป็นการชี้แจงอีกครั้งหนึ่งขอให้ส่งแบบฟอร์มคำชี้แจงรายละเอียดไปให้ด้วย เนื่องจากไม่มีแบบฟอร์ม รวมถึงสำเนาคำชี้แจงเดิมได้ขาดเสียหายหมด เพราะถูกน้ำฝน โดยผู้ถูกร้องแจ้งด้วยว่า ทรัพย์สินของตน ภรรยา และบุตรยังเหมือนเดิม ทั้งนี้ ผู้ถูกร้องได้ส่งหนังสือดังกล่าวทางไปรษณีย์ลงทະเบียน เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๒ ต่อมาผู้ถูกร้องได้โทรศัพท์ประสานงานกับเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จึงทราบว่าผู้ร้องได้มีมติในเรื่องดังกล่าวแล้ว จึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๔๒ ถึงเลขานุการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ อุทธรณ์ติของผู้ร้อง ต่อจากนั้นได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๔๓ ถึงประธานศาลรัฐธรรมนูญซึ่งแจงข้อเท็จจริงข้างต้น

ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ผู้ถูกร้องจัดส่งสำเนาเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการส่งเอกสารทางไปรษณีย์ที่ผู้ถูกร้องแสดงต่อศาลในวันออกนั่งพิจารณาให้ศาลรัฐธรรมนูญภายใต้เงื่อนไขดังนี้ แต่วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓

ผู้ถูกร้องมีหนังสือลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ จัดส่งสำเนาใบเสร็จรับฝากไปรษณีย์กันที่ในประเทศไทย เลขที่ ๖๐๑๐ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๐ เลขที่ ๓๐๑ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๒ และเลขที่ ๓๕๓๗ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๒ รวม ๓ ฉบับ โดยมีเจ้าหน้าที่ไปรษณีย์ของที่ทำการไปรษณีย์นราธิวาส รวม ๓ คน เป็นผู้รับรองสำเนาเอกสารดังกล่าว

ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ที่ทำการไปรษณีย์นราธิวาส จัดส่งต้นข้อใบรับฝากไปรษณีย์กันที่ในประเทศไทยทุกแห่งที่ผู้ถูกร้องอ้างอิง ภายใต้เงื่อนไขดังนี้ หัวหน้าที่ทำการไปรษณีย์นราธิวาสมีหนังสือลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๓ ชี้แจงว่าใบรับฝากไปรษณีย์กันที่ชนิดลงทะเบียน ๑ ชุด มี ๒ ฉบับ คือ ต้นฉบับและสำเนา ต้นฉบับมอบให้ผู้ฝากยึดถือไว้เป็นหลักฐาน ส่วนสำเนาปิดไปกับซองเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการนำจ่าย ดังนั้น ต้นฉบับใบรับฝากจึงอยู่ที่ผู้ถูกร้องซึ่งเป็นผู้ฝากสั่ง และสำเนาซึ่งใช้เป็นหลักฐานจ่าย อยู่ที่ ปณ. ปลายทาง คือ ปณ. ดุสิต

ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ที่ทำการไปรษณีย์ดุสิต ตรวจสอบการนำจ่ายไปรษณีย์กันที่ ลงทะเบียนจำนวน ๓ ฉบับ ตามที่ผู้ถูกร้องอ้าง หัวหน้าที่ทำการไปรษณีย์ดุสิต มีหนังสือลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๓ ชี้แจงว่าไปรษณีย์กันที่ลงทะเบียน เลขที่ ๖๐๑๐ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๐ ไม่สามารถตรวจสอบได้เนื่องจากหมดอายุการขอสอบสวน ตามประกาศการสื่อสารแห่งประเทศไทยลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๔๓ เรื่อง การสอบสวนบริการไปรษณีย์ในประเทศไทยและการชดใช้ค่าเสียหายโดยเอกสารควบคุมการนำจ่าย ฯ ได้ทำลายตามระเบียบแล้ว ส่วนไปรษณีย์กันที่ลงทะเบียนเลขที่ ๓๐๑ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๒ และเลขที่ ๓๕๓๗ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๒ ได้นำจ่ายให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการแล้ว เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๔๒ และวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๔๒ ตามลำดับ

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า แม้ผู้ร้องจะอ้างว่าผู้ถูกร้องไม่เคยยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินไม่ว่ากรณีเข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่ง รวมทั้งเมื่อพ้นจากตำแหน่งแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ บัญญัติไว้ แต่จากพยานหลักฐานของผู้ถูกร้อง คือ ใบรับฝากไปรษณีย์กันที่ในประเทศไทย ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๐ ซึ่งผู้ถูกร้องอ้างว่าได้ส่งบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินในกรณีเข้ารับตำแหน่งมาให้ผู้ร้องแล้ว ซึ่งผู้ร้องไม่ได้รับอ้างว่าอาจปะปนอยู่กับบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น ตามหนังสือของ

สำนักงาน ป.ป.ป. ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๔๑ หลังจากผู้ถูกร้องได้ยื่นยันการส่งเอกสารหลักฐานดังกล่าวต่อผู้ร้องตามหนังสือของผู้ถูกร้อง ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๔๑ จึงนำเข้าว่าผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว แม้ผู้ร้องจะไม่ได้รับเอกสารหลักฐานดังกล่าวก็ตาม เพราะมิใช่เกิดจากความพิดของผู้ถูกร้องฝ่ายเดียว จึงไม่อาจถือว่าผู้ถูกร้องจะใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง (๕ พฤษภาคม ๒๕๔๐) ส่วนกรณีที่ผู้ถูกร้องจะต้องยื่นบัญชีดังกล่าวภายในสามสิบวันนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง (๖ ธันวาคม ๒๕๔๐) และภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี (๖ ธันวาคม ๒๕๔๑) นั้น แม้ผู้ถูกร้องจะอ้างว่าได้ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนแล้ว แต่ผู้ร้องไม่ได้รับก็ตาม เมื่อต่อมาปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ร้องได้มีหนังสือฉบับสุดท้ายลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๔๒ เดือนให้ผู้ถูกร้องซึ่งแจ้งข้อเท็จจริง เนื่องจากผู้ถูกร้องไม่เคยยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีเข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งเลย โดยให้โอกาสผู้ถูกร้องซึ่งแจ้งภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือฉบับนี้ หากพ้นกำหนดนี้แล้วถือว่าผู้ถูกร้องไม่มีกรณีที่จะซึ่งแจ้งข้อเท็จจริงใด ๆ และผู้ถูกร้องก็ได้รับหนังสือเดือนดังกล่าวโดยชอบ เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๔๒ ปรากฏหลักฐานตามใบตอบรับทางไปรษณีย์ที่ผู้ร้องอ้างส่งต่อศาล ซึ่งผู้ถูกร้องจะต้องซึ่งแจ้งเหตุผลต่อผู้ร้องภายในวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๔๒ ผู้ถูกร้องได้มีหนังสือซึ่งแจ้งผู้ร้อง ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๔๒ ตามเอกสารหมายเลข ๑ ที่ผู้ถูกร้องอ้างส่งต่อศาล และผู้ร้องได้รับเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๔๒ ตามสำเนาทะเบียนหนังสือรับ เอกสารหมายเลข ๒ ที่ผู้ร้องอ้างส่งต่อศาล ซึ่งเป็นระยะเวลาหลังจากครบกำหนดสิบห้าวันที่ผู้ร้องให้โอกาสผู้ถูกร้องซึ่งแจ้งแล้ว และผู้ร้องได้มีมติว่าผู้ถูกร้องจะใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินไปแล้ว ในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๒ ก่อนที่จะได้รับหนังสือฉบับดังกล่าวของผู้ร้องแล้วตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๔๒ หากผู้ถูกร้องมีเหตุขัดข้องในการทำบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินอย่างไร ก็ควรที่จะรับแจ้งให้ผู้ร้องทราบโดยเร็วภายในระยะเวลาที่ผู้ร้องกำหนดไว้ แต่ผู้ถูกร้องกลับมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๔๒ อ้างถึงหนังสือของผู้ร้องฉบับลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๔๒ แจ้งให้ผู้ร้องส่งแบบฟอร์มคำชี้แจงมาให้ เนื่องจากไม่มีแบบฟอร์มและหนังสือดังกล่าวก็หาได้ยืนยันว่าผู้ถูกร้องเคยส่งบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินในกรณีเมื่อพ้นจากตำแหน่งแต่อย่างใด ซึ่งหากผู้ถูกร้องมิได้มีเจตนาที่จะฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ และมาตรา ๒๕๒ แล้ว ก็อยู่ในวิสัยที่ผู้ถูกร้องจะสามารถซึ่งแจงหรือแสดงเหตุขัดข้องไปยังผู้ร้องได้ทันก่อนครบกำหนดสิบห้าวัน (วันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๔๒) ตามที่ผู้ร้องให้เวลาไว้ แต่จากหลักฐาน

ในรับฟากไปรษณีย์กัมพูชีในประเทศไทยผู้ถูกร้องอ้างส่งต่อศาลได้ความว่า ผู้ถูกร้องส่งหนังสือชี้แจงดังกล่าวถึงผู้ร้องเมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๔๒ หลังจากครบกำหนดสินห้าวันที่ให้โอกาสผู้ถูกร้องชี้แจงแล้ว เห็นว่าการที่ผู้ถูกร้องทำหนังสือชี้แจงลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๔๒ แต่นำไปส่งทางไปรษณีย์ในวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๒ หลังจากพ้นกำหนดให้ชี้แจงแล้ว ย่อมแสดงว่าผู้ถูกร้องมิได้ขวนขวยที่จะปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ และมาตรา ๒๕๒ ซึ่งเป็นหน้าที่โดยตรงที่ผู้ถูกร้องจะต้องปฏิบัติภายในการกำหนดเวลาที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ โดยผู้ร้องมิได้มีหน้าที่ต้องเตือนให้ปฏิบัติแต่อย่างใด ส่วนหนังสือของผู้ถูกร้อง ฉบับลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๔๒ ถึงผู้ร้อง ก็เป็นเรื่องเกี่ยวกับการอุทธรณ์มติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หากใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินไม่ พฤติกรรมของผู้ถูกร้องที่ไม่ใส่ใจต่อการให้โอกาสชี้แจงของผู้ร้องดังกล่าว ย่อมถือได้ว่าผู้ถูกร้องจะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในสามสิบวัน ในกรณีเมื่อพ้นจากตำแหน่ง (๖ ธันวาคม ๒๕๔๐) และในกรณีเมื่อพ้นจากตำแหน่งแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี (๖ ธันวาคม ๒๕๔๑) ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ (๒) และวรรคสอง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวมา จึงวินิจฉัยข้อด้วย นามะสูเซ็น มะสุย ผู้ถูกร้อง จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๔ วรรคหนึ่ง

นายจุ่มพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ